

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN GODEFROI D'ESTRADES [NIJMEGEN]
10 JANUARI 1677
7041

Antwoord op een verloren gegane brief van Estrades van rond 1 januari 1677.

Samenvatting: Huygens beantwoordt Estrades' nieuwjaarswensen. Hij hoopt dat, als de vrede [tussen de Republiek en Frankrijk] wordt gesloten, Franse musici zoals Lully en Auxcousteaux, naar de Republiek zullen komen, met name naar Den Haag en Amsterdam.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 3, pp. 801-802: ontwerp (autograaf).

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1882, nr. LXXXIII, p. 74: onvolledig (<et qu'en suite ... où je suis>).

— Worp 6, nr. 7041, p. 385: onvolledig (<Je vien de sortir ... el bagues sauves>), rest samengevat.

— Rasch 2007, nr. 7041, pp. 1213-1215: volledig, met Nederlandse vertaling.

Namen: Artus Auxcousteaux; Jean-Baptiste Lully; William Temple.

Plaats: Amsterdam.

Titel: *Te Deum*.

Glossarium: chanter (zingen); compositeur (componist); flutte douce (blokfluitspeler); harmonie (harmonie); musique (muziek); violon (violist); *virtuoso* (musicus).

Transcriptie

À Monsieur le Comte Mareschal d'Estrades.

¹10 Janvier 1677.

Monsieur,

Je loue Dieu de ce que nous voyci encor en estat de nous souhaitter l'heureuse année, et comme ce charitable office me vient du costé qui aujourd'huy nous est le moins ami, je la reçois à bon augure de ce que dans peu il pourra me venir de mesme parti moins enemi et moins désireux de la ruïne de ma patrie. Et qu'en suite nous pourrons aller mesler nos petites gouttes de musique dans ceste mer de belle harmonie où je voy que vous nagez à Nimmeghen, pour chanter de concert le *Te Deum*, qu'il y a si longtemps que nous chantons chacun au déplaisir de son voysin. C'est à quoy, Monsieur, je croy qu'on aura peu de peine à faire concourir nos *virtuosi*, quand ils sçauront que vos travaux auront esté courronnez de l'issue d'une heureuse paix.

Au moins j'ose me promettre, que, cela arrivant, vos députez, des Sieurs Baptiste et Descosteaux, tant violons que flutes douces, ne voudront pas sortir d'un païs réconcilié sans en veoir | 802 | des quartiers si considérables, comme sont La Haye et nostre villette d'Amsterdam, où mesme la musique est en bon train, et beaucoup d'illustres compositeurs capables d'admirer l'excellence des vostres. Souffrez, Monsieur, s'il vous plaist, que je vous recommande de les y disposer, pour quand ce bon temps sera venu. Mesme que vueillez un peu vous haster pour mon interest, pouvant juger combien peu de musique il me reste à entendre à l'aage où je suis. J'attens tout cela de vostre bonté, et, en vous rendant mes meilleurs souhaits pour la présente et plusieurs heureuses années en suite, me dis avec autant passion que de vérité et à l'ancienne,

etc.

Je vien de sortir de chez Monsieur l'Ambassadeur Temple, qui, me demandant mon opinion de la durée de cest' hyver, je luy ay respondu que, s'il voulait m'informer du temps que la paix sera conclue, le luy rendrois compte de la saison. Il a repliqué que, s'il avoit veu tant de traictez que j'ay veu d'hyvers, il m'en pourroit

1. Er stond aanvankelijk <9>, dat werd doorgehaald en vervangen door <10>.

donner plus de nouvelle; et moy, que les grands esprits acquièrent plus de science en peu d'années que les foibles en 80. Ainsi chascun s'est retiré honneur et bagues sauvés.

Vertaling

Aan mijnheer de graaf maarschalk D'Estrades.

10 januari 1677.

Mijnheer,

Ik loof de Heer dat wij elkaar nog gelukkig nieuwjaar kunnen wensen, en, aangezien deze vriendschapsbetuiging mij bereikt van de zijde die vandaag het minst vriend van ons is, aanvaard ik deze als een goed voorteken van hetgeen mij binnenkort nog zal kunnen bereiken van dezelfde zijde, minder vijandig, en minder uit op de ondergang van mijn vaderland. En dat wij vervolgens onze drupjes muziek zullen kunnen mengen in de zee van harmonie, waarin ik u te Nijmegen ondergedompeld zie, om samen het *Te Deum* te zingen, dat wij zolang ieder voor zichzelf hebben gezongen tot ongenoegen van zijn bureu. Daartoe, mijnheer, geloof ik dat het weinig moeite zal kosten onze bekwame musici samen te brengen, wanneer zij weten dat uw inspanningen bekroond zijn met het bereiken van een gelukkige vrede.

Ten minste durf ik mij te beloven dat, als dat gebeurt, uw afgevaardigden, lieden als [Jean-]Baptiste [Lully] en [Artus] Auxcousteaux, zowel violisten als blokfluitisten, een land waarmee zojuist vrede is gesloten niet zullen willen verlaten, zonder zulke belangrijke plaatsen daarvan te hebben bezocht, zoals Den Haag en ons stadje Amsterdam, waar de muziek in volle gang is en veel belangrijke componisten zijn die de voortreffelijkheid van die van uw land op waarde weten te schatten. Staat u mij toe, mijnheer, alstublieft, dat ik u aanbeveel ze daartoe gereed te maken, voor wanneer die goede tijd zal zijn gekomen. Ook dat u een beetje wilt voortmaken om mijnentwille, omdat u zich wel kunt voorstellen hoe weinig muziek mij overblijft om te horen op mijn leeftijd. Dat alles verwacht ik van uw goedheid en, u de beste wensen overbrengende voor het huidige jaar en verschillende gelukkige daarna, noem ik mij met evenveel hartstocht als waarheid en als vanouds,

enz.

Ik kom zojuist bij mijnheer de ambassadeur [William] Temple vandaan, die mijn mening over de duur van deze winter vroeg. Ik heb hem geantwoord dat als hij mij zou vertellen wanneer de vrede gesloten zou zijn, ik hem over het seizoen zou inlichten. Hij antwoordde dat hij, als hij zoveel vredestraktaten had gezien als ik winters, meer nieuws zou kunnen geven. En ik dat de grote geesten in enkele jaren meer kennis vergaren dan de kleine in tachtig jaar. En zo ging ieder zijns weegs, zonder gezichtsverlies.
